

Cirkulär ekonomi: Rätt från början! *Laura Vidje, Esam AB*

Bilden på de planetära gränserna; fosfor, markanvändning, biologisk mångfald, klimatförändringar överskridna. För kemikalier vet man för lite än.

Sverige från 3,7 jordklot till 4,2!

Nämnde NF:s Giftfri förskola.

Rethink and redesign – tänk efter från början! Bra för människors hälsa, miljö och affärerna. Ej bara mindre dåligt....

1. Se helheten/systemet
2. Förnybar energi
3. Främja mångfald; biologisk och mänsklig
4. Optimera kretslopp

T ex abonnera på kläder, låna fritidsutrustning på bibliotek (i Gävle bl a), vakuumtoaletter.

gDiapers blöjor av papper, Nowaste Cup mugg av bioplast, Green Furniture Sweden möbler av textilier i samarbete med det sociala företaget Yalla-trappan i Malmö, Orbital Systems återcirkulerat vatten i duschar, Desso säljer funktionen matta, Inrego uppgraderar datorer och plattor samt hyr ut, Umeå Energi solcellsuthyrning, delningsrevolution t ex företaget Delbar.

Förstudie cirkulär ekonomi Gävleborg *Love Sjöberg, Region Gävleborg*

- Hircykelsystem Gävle, Söderhamn och Hudiksvall
- Samåkning Hassela, Åmot, Åsletsfors och Torsåker
- Industriell symbios – avfall blir resurs för annat företag, t ex biodrivmedel
- Cirkulär affärsmodell

95% av värdet i råvaran går förlorad!

Cirkulär ekonomi kan spara 1,8 triljoner euro bara i EU!

Utbildning och workshop i slutet av januari 2017 för små och medelstora företag. Bra tillfälle att komma med inspel till förstudien.

Miljötinget och ungas engagemang *Micaela Nordin, Region Gävleborg*

Nordens största miljöevent för, av och med unga!

Viktigt att hitta en social fysisk mötesplats för ungas engagemang idag. Utbildning och kunskap blandas med nöje och nätverkande.

I år i Malung-Sälen: föreläsningar, gjorde egen hudkräm, pratade hållbara transporter m.m. speed dating, dans, galamiddag. Ungdomarna vet mer vad Agenda 2030 är nu. Vad äter vi? Vad har vi på oss? Överkonsumtionen tas ofta upp, trendigt att handla på secondhand etc.

Supermiljöbloggen, tävlingar etc. för att nå unga. Vet inte riktigt hur man kan engagera sig. Ge konkreta tips hur man kan vara med. Skicka ut föreläsare i skolor m.m.

Hållbar konsumtion och produktion: Från Agenda 2030 till generationsmålet och lokala mål

Gunilla Blomquist, Miljö- och energidepartementet Miljömålsenheten

De globala målen för hållbar utveckling, Agenda 2030. Kronprinsessan Viktoria är ambassadör för dem i Sverige.

Alla statsråd har ett ansvar, men Shekarabi och Lövin har ett särskilt ansvar. Delegation för Agenda 2030 med bl a NF genom riksordf. Johanna Sandahl. Stort intresse från företag.

Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion

Delmål: Ramverk 10 YFP, hållbara livsstilar och utbildning bl a. Naturvårdsverket leder arbetet i Sverige. Vill nu förbättra samarbetet med företag. Verkstad för hållbara livsstilar i Göteborg nyss i nov. Nästa år i Umeå - rekommenderas. Nordiska Ministerrådets HKP-grupp, bra hemsida.

Cirkulär och biobaserad ekonomi är ett mycket prioriterat område för regeringen. Design, marknad för sekundärt material, samhällsplanering som skapar förutsättningar, styrmedel, utbildning och forskning m.m.

Skattereduktion för reparation av vitvaror, skor, cyklar etc. genomfört.

Strategi för hållbar konsumtion som Per Bolund presenterade.

Filmen Dela är det nya äga!

Malmö: klädbibliotek, cykelkök, toolpool

Barcelona: lånecyklar, gemensamma kontor, reparationsverkstad "Bättre än ny", bytesmarknader, privata hyrbilar

London: Streetbank lånar/får saker av närboende som gardinar, stege och pastamaskin

www.delafilmen.info

Miljömål i kommunal planering *Milan Obradovic, kommunalråd Malmö Stad*

Hade fyra bilar, 2 motorcyklar m.m., har nu ingen bil men flera fina cyklar

Ilmar Reepalu: Malmö ska bli bäst på hållbarhet! Har lyckats, nu flyttar företagen hit. Har satt höga mål, lockar bra tjänstemän, lockar bra företag och akademien.

Många delegationer kommer till Malmö och vi får förfrågningar varje dag att åka ut och berätta.

Kan sänka värmekostnaden med 50%, elförbrukningen med 25% etc med grön IT-styrning. Ändå lagstiftar man inte om det!

Det handlar om politiskt mod! Det handlar om politisk vilja!

- Renoverat bostadsområdet Augustenborg ekologiskt och resurssnålt. T ex gröna tak, solpaneler, klimatanpassning dagvattenrening, balkonger för odling
 - Kockums: från varvsindustri till världskända Västra Hamnen
 - Hyllie smarta elnät med tillförsel från egna solpaneler, vindkraftverk, arena med klimatavtal och smart teknik som kör igång tvättmaskiner etc när det passar bäst
 - Rosengård 30 000 lägenheter. Kommunen har överallt nu en social klausul fritt för byggaren att göra; kan vara temalekplatser, ordna praktikplatser, anställa folk från området. Ger högre stolthet, mindre skadegörelse för att man känner städaren, odlingar, nytt tryggare boende.
 - Culture Casbah i Rosengård, nytt landmärke som hushåller med resurser
 - Norra Hamnen Industriell symbios, delad energi är dubbel energi. Spillvärme, lagring
 - Sege Park. Test av solceller och nya tekniska lösningar.
 - Framtidens kollektivtrafik. Ser hela resan! Kombo elbuss, spårvagn, tåg, cykel, el- och biogasbilar. Om man sänker farten kan man minska bredden på vägen och ge plats för öppen dagvattenhantering, cykelbanor, uteserveringar m.m.
 - Cykelstaden Malmö. Kampanj: Inga löjliga bilresor! När man tar cykeln i Malmö går det fortare än med bil. Har cykelparkeringar med service som pumpning och duschar.
 - Fokus på barnen! Lägre hastighet ger fler sparade liv, färre partiklar, färre cancerfall och mycket annat bra.
-
- Det finns lösningar till 90% av världens problem. Det är frustrerande att som politiker se att det finns lösningar men att inget händer/det händer så långsamt.
 - Stor översvämning i Malmö 2014. Ett under att ingen dog.
 - Kan göra hela Afrika grönt på 7 år genom avsaltningsanläggningar, men det förändrar maktbalansen och det vill inte alla.
 - Lobbar hårt i EU för då sker det fortare än om bara i Sverige.
 - Vad kostar det om vi inte gör saker? Tar ofta barnen som exempel, räcker inte det tar han ekonomi, den egna plånboken.

Det största klimathotet är politiker!!!

Material- och energiutmaningar inom framtidens stålindustri *Ovako Steel*

Ca 1000 anställda som producerar högrent stål baserat på skrot (inte malm) 330 000 ton/år. Gör t ex ringar till kullager till vindkraftverk, drivlinor till fordon och bränslepumpar till dieselmotorer.

Stor utsläppare av koldioxid men långt ifrån som Kinas ståltillverkare. Har gjort många miljöåtgärder som att konvertera från olja till gasol, minskat fjärrvärmeanvändningen, levererar restvärme till fjärrvärmenätet i Hofors, minskat tryckluftsanvändningen.

En enda stor återvinningsanläggning eftersom de använder skrot 248 000 ton/år. 20 000 ton restprodukter. Tidigare deponi fick stängas. Startade process för större återvinning och ny egen deponi med högre miljökrav. Exempel på användningsområden för restprodukter; betongklumpar i tvättmaskiner, slaggasfalt med bättre egenskaper än vanlig asfalt.

Omvandlingar inom skogsindustrin *Staffan Laestadius, KTH*

Många pappersmaskiner har fått stänga ner.

Vi går mot en gigantisk konkurrens om biomassa!

Kringfartsleder ökar trafiken.

Vi är inte alls post-materiella, istället ökar materialanvändningen, men vi ser det inte eftersom det sker på andra ställen i världen. "Materiell fetma"!

Globaliseringen ger fördelar inom vissa områden men också nackdelar.

Den tekniska omvandlingen omvandlar industrier inom media, betalningar, skogsindustrin, kemikalier (från fossilbaserad).

Klimatförändringarna

Vi måste få ner dagens utsläpp med 80% innan år 2030/40.

Vattenbristen ska inte underskattas. Det går åt fruktansvärt mycket vatten vid utvinning av "tar sand oil".

Om Paris-avtalet följs blir det 3,5 graders temperaturhöjning.

15 av de senaste 16 åren har varit de varmaste det senaste millenniet. Arktis 20 grader varmare än normalt. Processen accelererar. Point of no return....

Allt fossilt kan ersättas med biomassa; även betong och stål. Problemet är att undvika överexploatering.

Högre priser på biomassa är att vänta.

Nya aktörer än den traditionella skogsindustrin kommer in.

Förändringar i skogsindustrin

- Köttkonsumtionen; det går åt mycket biomassa för att föda djur, avskogning m.m.
- Biobränslen; full kompensation går inte, bilåkandet måste halveras. Försäljningen av fossildrivna bilar har ökat de senaste 34 månaderna!
- Uppvärmning; hälften av världens skogar används till uppvärmning – ett socialpolitiskt problem. Det kommer alltid att finnas bättre lösningar för biomassa än att bränna upp den.
- Peak cotton; finns driv bort från bomull till skogsbaserad cellulosa
- Blöjor
- Förpackningar; kraftig ökning av skogsråvara
- Stål, aluminium, cement, fossilplast som ska ersättas av biomassa
- Från papperstidningar till annan media

74% av Sveriges yta är skogsbeklädd. Utmaningen är att öka förädlingsvärdet.

Man skulle kunna bygga 800 000 hus av trä i Sverige.